

Fejlődéslelektan

- [Korai internethasználat a kisgyerekek beszéd és gondolkodás fejlődésének szempontjából](#)

Korai internethasználat a kisgyerekek beszéd és gondolkodás fejlődésének szempontjából

1. Nyelvi fejlődési kockázatok

Kevesebb valódi párbeszéd

A nyelv fejlődését a kétirányú, élő kommunikáció serkenti leginkább. A túl sok képernyőidő csökkentheti:

- a szókincs növekedését,
- a mondatalkotás fejlődését,
- a társas beszéd szabályok elsajátítását,
- a hangok gyakorlásának lehetőségét.

Passzív nyelvi input túlsúlya

A videók és AI-felolvasások nem alkalmazkodnak a gyermek figyelméhez vagy reakcióihoz, így kevésbé hatékonyak a nyelvi tanulásban.

Szűkebb pragmatikai minták

Az AI nyelve gyakran túl formális és kevésbé érzelmi, így kevésbé fejleszti valódi társas kommunikációs képességeket.

2. Kognitív fejlődési kockázatok

Figyelmi és önszabályozási nehézségek

A digitális tartalmak gyorsak és intenzívek, ezért gátolhatják:

- a kitartó figyelmet,
- a gátlási képesség fejlődését,
- a feladatkövetést,
- a tervezést.

Túlzott segítség és gondolkodási „rövidutak”

Az AI azonnal válaszol, így kevesebb lehetőséget ad:

- saját következtetésekre,
- próbálkozással megoldáskeresésre,

- kreatív problémamegoldásra.
-

3. A szimbolikus és szerepjáték visszaszorulása

A képernyő készen adja a tartalmakat, emiatt kevesebb idő jut:

- képzeleti játékokra,
- tárgy-helyettesítésre,
- szerepjátéokra.

Ez gyengítheti a szimbolikus gondolkodás fejlődését.

4. Társas és érzelmi fejlődési nehézségek

Kevesebb valódi interakció

A gyerekek kevesebbet gyakorolják:

- az empátiát,
- a másik nézőpontjának megértését,
- a beszélgetés érzelmi és nonverbális összetevőit.

A digitális interakciók nem helyettesítik a valós arcokat, gesztusokat, reakciókat.

5. A Vigotszkij-féle fejlődési zóna torzulása

Az optimális fejlődést személyre szabott támogatás segíti.

Az AI gyakran nem illeszkedik pontosan a gyermek aktuális tudásszintjéhez, és nem vesz részt közös tevékenységben, így kevésbé optimális tanulási helyzetet teremt.

6. Függőséghez hasonló viselkedések

Előfordulhat:

- impulzív eszközkérés,
- dühkitörés az eszköz elvételekor,
- túlzott jutalomkereső viselkedés.

Ennek oka, hogy a kisgyermek önszabályozása még fejletlen.

7. Alvás, mozgás és rutinok zavarai

A digitális eszközök:

- csökkenthetik a mozgásos játékokat,
- megzavarhatják az elalvást,

- elvesznek időt a napi stabil rutintól.
-

Rövid összegzés

A digitális eszközhasználat főbb kockázatai kisgyermekkorban:

- lassabb nyelvi fejlődés a kevesebb élő kommunikáció miatt
- figyelmi és önszabályozási nehézségek
- a szimbolikus játék és kreativitás csökkenése
- társas-érzelmi fejlődés lassulása
- túlzott AI-segítség miatti gyengébb problémamegoldás